

“The 9th International Disabled Youth Festival” in Adana, Turkije was dit jaar van 13 tot en met 17 mei 2013.

Door onze contacten met de internationale doventheaterfestivals in Nitra (Slowakije) werden wij uitgenodigd voor dit festival in Turkije.

Met een eerste klas VMBO leerlingen van Kentalis/Effatha in Zoetermeer (4 meiden) gingen wij dit project doen.

Vanaf het eerste moment hadden zowel de leerlingen als ook wij hier veel zin in.

De voorpret begon al met het instuderen van een kleine performance. Maar ook het opzoeken van Adana op de kaart en allerlei informatie over Turkije en specifiek over Adana via Google maakten dat wij ons steeds meer gingen inleven en inlezen voor ons bezoek.

Bij dit festival waren zowel verschillende landen vertegenwoordigd als ook mensen met verschillende handicaps. Van elk land werd een bijdrage gevraagd in de vorm van een kleine dans/toneelvoorstelling. De jongeren uit Turkije en Roemenië waren ook doof. De jongeren van de andere landen (o.a. Azerbaidjan, Bulgarije, Cyprus, Zweden) hadden andere handicaps.

Behalve de voorstelling dat elk land had voorbereid was er ook volop ruimte voor uitwisseling met de andere jongeren.

Wij hebben samen met de Roemeense groep een dovenschool bezocht.

Wij liepen mee met een parade door de straten van Adana waar aandacht gevraagd werd voor de gehandicapte medemens.

Wij hebben een bezoek gebracht aan de burgemeester.

Ook waren wij bij een manifestatie waar verschillende “gehandicaptensporten” (bv een bal met een bel erin voor blinden) aandacht kregen.

En uiteraard hebben wij de grote moskee van Adana van binnen gezien.

De dag van vertrek was voor iedereen reuze spannend.

Nadat we afscheid genomen hadden van de ouders gingen wij door de douane: “Nu begon het pas echt...”

In Istanbul moesten we overstappen en de leerlingen ondergingen gelijk de hectiek van een vliegveld, visumaanvraag en overstap. Trots waren wij op hun, toen wij eenmaal in de vlucht naar Adana zaten. Dit vraagt een totale andere concentratie, vertrouwen en participatie dan wij ooit in een klassensituatie kunnen nabootsen. Na een lange reisdag was de aankomst op het vliegveld in Adana hartverwarmend. Met een bos bloemen stonden onze begeleiders bij de uitgang. Ook waren er gelijk een aantal fotograferen die onze aankomst vastlegden. In een bus werden wij meteen naar het hotel gebracht.

Het programma was vol. Maar gelukkig was er elke dag een moment van rust én van 'even weer onder elkaar zijn' tijdens het eten.

Ik wil een paar momenten van het programma belichten:

De eerste dag was er bij **de manifestatie** van verschillende gehandicapten sporten een breakdancegroep met volwassenen uit verschillende werelddelen. Deze groep bestond uit professionele dansers. Elke danser was gehandicapt: een paar hadden geen benen (geboren zonder benen of door amputatie), één had halve armen, één had krukken vanwege zijn verlamde benen en ook was er één doof.

De groep liet ons een formidabele performance zien. De kracht van doorgaan/doorzetten, je handicap accepteren en de kracht van samen zijn was zichtbaar bij deze groep. Hun slogan was: "No excuses; no limits,..." Wij zagen ook bij onze eigen leerlingen dat deze voorstelling veel losmaakten bij hen.

De dag waarop de **voorstellingen** vertoond gingen worden was zenuwslopend voor de leerlingen. Al bij het ontbijt merkten wij dat het eten niet zo gemakkelijk ging als de vorige dagen. In een zeer grote hal met Atatürk aan de wanden vond het optreden plaats.

Wat deden de meiden het goed; wat stonden zij daar op een prachtige manier Nederland te vertegenwoordigen. Juist omdat onze performance zo'n andere invalshoek had dan de andere landen, was deze voorstelling heel speciaal.

In het begin speelden zij in totale stilte. Na alle volksdansmuziek die wij daarvoor hadden gehoord was dit voor menigeen in het publiek een grote omschakeling. Het eigene van de dovenscultuur kwam zeer sterk naar voren. De dans die na deze stilte kwam is voor een groot deel door de leerlingen zelf choreografeerd.

Het bezoek aan de **dovenschool** maakte ook veel bij onze leerlingen los. Het communiceren met andere doven en het zoeken naar (nieuwe) gebaren geeft veel voldoening. Wat in het begin van de week nog zo spannend was om met

buitenlandse doven te praten was bij dit bezoek al zo gewoon. De doven van deze dovenschool waren heel nieuwsgierig naar de verhalen van de meiden. Vol enthousiasme lieten zij ons hun school zien.

Het besef dat wij het hier in Nederland nog niet zo slecht hebben was merkbaar. Bij deze school zagen wij kleine lokalen, weinig leermiddelen, geen computers en nauwelijks spel en/of ander materiaal.

Wat ook heel bijzonder was om mee te maken voor onze leerlingen, waren **'de normale dingen'** buiten het programma om, zoals bijvoorbeeld:

Boodschappen doen en ontdekken hoe je het geld moet omrekenen.

De verschillen in cultuur ervaren, juist door het omgaan met de jongeren uit de andere landen.

Het slapen in een hotelkamer en bv verantwoordelijk zijn voor je eigen kamersleutel.

Respect hebben voor de gewoonten van het gastland.

Het omgaan met andere eetgewoonten.

Het ontdekken dat wij volwassenen ook vaak niet wisten wat er van ons verwacht werd of bv waarop wij wachten.

Je eigen weg kunnen gaan en niet steeds met z'n 4-en moeten optrekken.

Omgaan met gevoelens van verwarring, intensiteit, onzekerheid, afscheid nemen.

.....

De laatste avond was onvergetelijk. De eetzaal was prachtig versierd; de tafels extra mooi gedekt en het eten zag er zeer feestelijk uit. In plaats van lopend buffet werden wij vandaag door de obers bediend.

Na het eten werden er toespraken gehouden. De deelnemers van elk land werden persoonlijk naar voren gehaald en bedankt voor hun inzet. Een mooie maquette werd uitgedeeld.

Daarna is er tot middernacht gedanst. De gastvrijheid van Turkije nodigde iedereen uit om op haar of zijn manier mee te dansen. Ontroerend om te zien hoe ook onze meiden verstandelijke gehandicapten in rolstoelen uitnodigden om de dansvloer te vullen.

De Turkije reis ligt inmiddels alweer achter ons.
Wij kunnen er nog steeds volop van nagenieten.
Op school werd deze reis afgesloten met een bijeenkomst voor ouders, leerkrachten,
medeleerlingen en andere belangstellenden.
De leerlingen vertelden aan de hand van foto's en ander materiaal over de reis.
Hun enthousiasme, hun verlangen om terug te gaan spreekt boekdelen.

Sabine Eijsenring.